

Вовк Л.А., аспірантка.

Глухівський НПУ ім. О. Довженка

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

В умовах соціальних та економічних зрушень останніх десятиліть на ринку праці затребуваними стають конкурентноспроможні працівники, ініціативні, професійно мобільні, творчі, які вільно володіють інформаційно-комунікаційними технологіями у професійній діяльності. Одним із головних завдань у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти є підготовка фахівців, що прагнуть до професійного самовдосконалення та творчої самореалізації. Цифровізація освітніх технологій є інструментом, який сприяє підвищенню якості освітнього процесу та розвитку творчого потенціалу майбутніх педагогів професійного навчання.

Проте сучасна підготовка здобувачів вищої освіти недостатньо відповідає суспільним вимогам щодо інноваційності та цифровізації освітнього процесу, спрямованих на розвиток творчості і креативності особистості студента.

Дослідження проблеми розвитку творчості, творчого потенціалу знаходимо у працях як вітчизняних, так і зарубіжних науковців: В. Ковальчука, З. Левчука, Л. Лузіної, В. Лісовської, Ю. Бабанського, О. Піскунова, Л. Рувинського, С. Сисоєвої, О. Вознюк, П. Торренса, А. Маслоу, Л. Терстоуна, Дж. Гілфорда та ін. Теоретичні аспекти інформатизації та цифровізації освітнього процесу закладів вищої освіти висвітлені в наукових доробках В. Ковальчука, А. Коломієць, В. Бикова, Н. Морзе, С. Семерікова, Т. Коваль, І. Малицької, А. Сбруєвої, В. Кондратюка, П. Пахотіної та ін.

Однак, аналіз джерел наукової літератури дає можливість стверджувати, що питання розвитку творчого потенціалу майбутніх педагогів професійного навчання в умовах цифровізації освіти вивчено недостатньо і потребує подальших досліджень.

У світлі гуманістичної парадигми вищої освіти творчий потенціал особистості студентів є багатоелементною структурою, що включає комплекс важливих якостей, емоційно-вольову сферу особистості. Процес його розвитку в ході навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти – це діяльність як самих студентів, так і педагогів.

Нам імпонує твердження В. Ковальчука, який влучно зазначає, що творчість - це здатність створювати щось нове, оригінальне. У навчанні вона проявляється в оригінальності мислення під час засвоєння нових знань шляхом розв'язування різноманітних завдань

нетрадиційним способом (Ковальчук, 2004, с. 77). На наш погляд, саме цифровізація освітнього процесу у ЗВО є рушійною силою у розвитку творчої самореалізації майбутніх педагогів професійного навчання.

Як відзначає О. Цюняк, цифрові технології дають можливість викладачу «орієнтуватися на формування та розвиток у здобувачів вищої освіти навичок, необхідних для успішної кар'єри, а саме: комплексного розв'язання проблем, критичного мислення, креативності, вміння співпрацювати, емоційного інтелекту, ведення перемовин, когнітивної гнучкості тощо» (Цюняк, 2021, с. 129).

Цифровізація в освітньому процесі сприяє формуванню особливого цифрового середовища в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти, інтенсифікує комунікативні зв'язки суб'єктів освітнього процесу, доповнює безпосереднє спілкування через сучасні засоби. У сучасному світі цифрові технології дають змогу творчого підходу до надання і отримання освіти з будь-якого місця і в будь-який час (Ковальчук, 2018).

Достатньо поширеною в закладах професійної (професійно-технічної) освіти України є система хмарних сервісів Google for Education, до якої відносяться пошта Gmail, календар Google, система організації навчання Classroom, Google диск, Google документи, система відеоспілкування Google Hangouts та додаткові сервіси Google. Відомими цифровими технологіями, що застосовуються у професійній підготовці майбутніх фахівців, є Google Drive, LearningApps.org, MindMeister, Nearpod, Kahoot, Padlet, Buncee, Socrative тощо (68 онлайн-інструментів, 2017). Усі ці цифрові інструменти дають можливість створювати, відтворювати, відкривати та ділитися цікавими дидактичними матеріалами, створювати інтерактивні завдання різних рівнів складності, забезпечують творчий зворотній зв'язок, що є запорукою результативного розвитку творчого потенціалу майбутніх педагогів професійного навчання.

Таким чином, зважаючи на вище зазначене, можемо зробити висновок, що цифровізація освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти дозволяє створити умови для самовдосконалення, самореалізації, розвитку креативності і творчого потенціалу здобувачів освіти. Відповідно система професійної освіти потребує якісних змін щодо покращення матеріально-технічної бази, цифрового освітнього середовища та рівня цифрової компетентності педагогів, аби кожен майбутній фахівець міг вільно володіти сучасними цифровими технологіями та максимально творчо використовувати їх у своїй професійній діяльності.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в характеристиці цифрової компетентності майбутніх педагогів професійного навчання у процесі розвитку творчого потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Kovalchuk, V.I. (2004). Rozvytok tvorchykh zdibnostei uchniv PTNZ khudozhnoho profilu, yak zaporuka kultury pratsi. Nauk. zbirnyk Chernivetskoho universytetu: Zb. nauk. prats. Ruta, 210, S.74–84.
2. Tsiuniak, O.P. (2021). Vykorystannia tsyfrovyykh tekhnolohii u profesiinii pidhotovtsi maibutnykh pedahohiv u zakladakh vyshchoi osvity. Retrieved from: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.75-3.25>
3. Kovalchuk, V.I. (2018). Vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii navchannia u protsesi profesiinoy pidhotovky studentiv zakladiv vyshchoi osvity. Molodyi vchenyi, 3, S. 543–547.
4. 68 onlain-instrumentiv dlia vchyteliv. Retrieved from: <https://dyjalog.by/68-potryasayushhix-onlajn-instrumenta-dlyauchitelej/>.